

Vergaderjaar 2010–2011

29 817

Sociale werkvoorziening

Nr. 57

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 november 2010

In de afgelopen jaren is de jaarlijkse instroom van jonggehandicapten in de Wajong toegenomen. Dat is een signaal dat steeds meer jongeren op een zijspoor raken en niet meer meedoen in de samenleving, terwijl velen daartoe wel mogelijkheden hebben. Het kabinet vindt dit onaanvaardbaar. Het kabinet heeft in het regeerakkoord maatregelen aangekondigd om toe te werken naar één regeling die de Wwb, Wajong en Wsw hervormt met het doel meer mensen te laten participeren, budgetten gericht en effectiever in te zetten en daarmee kosten te besparen. Het kabinet werkt de voorstellen hiertoe thans nader uit en zal de Kamer daarover te gelegener tijd separaat informeren.

De uitkomsten van bijgaande Wajong-monitorrapportage en ook de vervolgmonitorrapportage die is voorzien in juni 2011, zijn bouwstenen die behulpzaam zijn bij de verdere uitwerking van het regeerakkoord.

Om de arbeidsparticipatie van jongeren met beperkingen (jonggehandicapten) te bevorderen is sinds 1 januari 2010 de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong) van kracht. Met deze brief bied ik u, conform de eerdere toezegging van de vorige minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (kamerstuk 31 780, nr. 48), de eerste Wajong-monitorrapportage aan.¹ Het betreft hier het kernrapport van een uitgebreidere, integrale rapportage, die op de website van het UWV beschikbaar is (<http://www.uwv.nl/overuwv/kennis-publicaties/kennis/monitoren.aspx>).¹ De rapportage is opgesteld door UWV en gebaseerd op gegevens tot en met juni 2010. De monitor is in concept ook besproken met cliëntenorganisaties, die zich er in waarderende zin over uitspraken. De monitorrapportage bevat, op basis van gegevensregistratie door het UWV, ook informatie over het aantal schoolgaande en studerende jonggehandicapten die een inkomensondersteuning krijgen. Hiermee wordt de bij de plenaire behandeling in de Tweede Kamer van het Wetsvoorstel Wet wajong gedane toezegging gestand gedaan. In deze brief ga ik in op de volgende onderwerpen:

- de voornaamste bevindingen uit de monitor;

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

- de inspanningen van UWV om Wajongers aan werk te helpen.

De voornaamste bevindingen uit de monitor

Voor het eerst in jaren zien we in de eerste helft van 2010 een afname in het aantal aanvragen en het aantal in de Wajong ingestroomde jonggehandicapten. Naar verwachting komt de instroom in 2010 (16 700) bijna 1000 lager uit dan in 2009 (17 600).

De groep die in de eerste helft van 2010 instroomde, is als volgt over de regelingen verdeeld: uitkeringsregeling (voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten) 13% (verwacht was 30%); werkregeling (voor Wajongers met arbeidsperspectief) 54% en studieregeling (voor schoolgaanden/studerenden) 33%. Hierbij moet bedacht worden dat er een groep mensen in de werkregeling zit die volledig arbeidsongeschikt is. Bij deze groep is de duurzaamheid van die arbeidsongeschiktheid namelijk nog niet gebleken en vastgesteld.

Wajongers zelf oordelen positief over de Wajong. De nieuwe Wajong biedt in hun ogen hulp, is een stok achter de deur, en biedt perspectief en ruimte voor herstel. Het participatieplan dat het UWV met hen opstelt, vinden ze nog niet concreet genoeg.

Werkgevers denken over het algemeen positief over Wajongers.

Wajongers zijn volgens werkgevers gemotiveerde werknemers en kunnen, hoewel zij vaak minder productief zijn dan anderen, meer dan je in eerste instantie verwacht. Werkgevers maken zich het meest zorgen over de kwetsbaarheid van Wajongers binnen een organisatie.

Over het aantal werkende Wajongers onder de nieuwe Wajong is nu nog niets bekend; daarvoor is het nu nog te vroeg. Wel bevat de monitor, bij wijze van nulmeting, trends over participatie en re-integratie onder de oude Wajong. Eind 2009, toen de vorige wet nog van kracht was, werkte bijna 25% van alle Wajongers. Dat is 1% minder dan in het jaar daarvoor. Deze relatieve daling hangt samen met de economische crisis. In absolute zin nam het aantal werkende Wajongers ondanks de economische crisis in 2009 echter toe met 3,3%. Deze toename is volledig geconcentreerd bij de reguliere werkgevers.

Ik wil er met nadruk op wijzen dat de monitor een eerste beeld geeft dat nog niet stabiel is. Als gevolg van aanloopeffecten die bij een nieuwe wet horen, is niet gezegd dat dit beeld representatief is voor heel 2010. Over heel 2010 zal ik u nader informeren.

De inspanningen van UWV om Wajongers aan werk te helpen

UWV rapporteert periodiek over de inspanningen om bij werkgevers werkplekken voor Wajongers te creëren. Uit deze gegevens komt naar voren dat UWV steeds meer afspraken met werkgevers maakt over het in dienst nemen van Wajongers.

Het aantal benaderde bedrijven is aanzienlijk toegenomen: van 821 werkgevers eind juni, naar 1008 werkgevers eind augustus (+ 22,5%). Vrijwel alle benaderde werkgevers zijn geïnteresseerd in het werken met Wajongers (93%). De stelling dat werkgevers, ook in economisch moeilijkere tijden bereid zijn met Wajongers te werken, lijkt juist. Het aantal bedrijven dat een toezegging heeft gedaan is de afgelopen twee maanden met 20% toegenomen van 597 naar 719. Het betreft in vrijwel alle gevallen mondelinge intenties. Het totaal aantal plaatsen dat door het bedrijfsleven tot en met augustus 2010 is toegezegd bedraagt 4796. UWV heeft inmiddels 31% van deze plaatsen weten in te vullen in de genoemde periode. Dit betreft dus bijna 1500 gerealiseerde plaatsingen.

Om werkgevers nog meer te stimuleren om Wajongers in dienst te nemen, intensificeert UWV de dienstverlening richting werkgevers. UWV

zet daarvoor een brede set aan instrumenten in, zoals de nieuw ontwikkelde instrumenten Wajongwerkt.nl en de Wajong Atlas. Wajongwerkt.nl is een instrument om de matching tussen vraag en aanbod te verbeteren. De Wajong Atlas maakt het mogelijk om op basis van competenties van Wajongers een voorselectie te maken op door werkgevers beschikbaar gestelde vacatures. Voorts is UWV continu op zoek naar mogelijkheden om convenanten af te sluiten met werkgevers en werkgeversorganisaties (zoals recent de ABU). Verder heeft UWV re-integratiebedrijven verplicht om geschikte vacatures en Wajongers die op trajecten zitten onderling uit te wisselen. Ook werkt UWV aan preventie van instroom in de Wajong via netwerken met scholen, die gekoppeld zijn aan de activiteiten van het Werkbedrijf, waardoor jongeren kunnen worden geplaatst bij werkgevers voordat de Wajong aan de orde is. Daarnaast wil UWV met de werkgeversservicepunten op de 30 plusvestigingen van de werkpleinen werkgevers en CAO-partijen beter bedienen en ondersteunen.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
P. de Krom